

Úr tinginum

Havn á Sandi.

J. P. Davidsen upplýsti at hann fyrri nokrum árum síðani hevði verið á einum fundi har øll sóknarstýrini á Sandoynni vóru við, og at har var semja um at havnin skuldi gerast á Sandi. Seinri varð málið kannað av verkfrøðingi Ant. Djurhuus, og tær kanningar lógu í landsstýrinum. Eisini varð málið kannað av verkfrøðingi Knudsen, so tað sum Sands kommuna nú bað um var, at arbeiði mátti vera byrja. Peningurin var jú játtaður í síni tíð, og teir stóru havnaplanirnar vóru nú við at vera úti.

Erlendur Patursson helt at dyrt fór at vera at gera havn á Sandi og visti á hvat verkfrøðingur Harry Fonsdal hevði skriva í 1947. Anth. Djurhuus metti 1951 eina havn á Sandi at koma at kosta 1.300.000 og helt hann at henda havn kom at gera lítla nyttu, men ein framburður bleiv tað kortini.

Poul Petersen helt at tað nú var blivið ein mótasak at taka væl undir eitthvørt uppskot, men ikki bar tó til at gera sammeting við tey góðu kyrruplássini. Í kyrruplássunum betalar havnin sjálv kommununnar part, men á Sandi skulu skattaborgararnir gjalda. Tað sum í 1951 var mettt til 1,3 mill. er núgvið hægri í dag og hann helt seg ikki kunna ganga við til at leggja 3/4 mill. á sandingar, tí einki fyrilá hvørvið staturin vildi vera við.

Davidsen segði seg vera fullvissan um, at um lögtingi játtaði helvtina vildi staturin ivaleyst gjalda helvtina av kommununnar parti. Málið varð beint í figgjarnevndina.

Skreiðing.

Fleiri skaðar eru hendir av skreiðing og av, at børn heingja seg uppí bilarnar í hálkuni. Í lýsing í blaðnum í dag ger politimeistarinn kunnugt, hvar loyvt er at skreiða í Havnini, og verður tað álagt børnunum (og vaksnum, sjálvsagt) ikki at skreiða aðrastaðni í Havnini, enn her verður givið loyvi til. Hetta lovið er gjørt sum ein roynd og er bert galdandi fyrribils. Sjálvsagt megu børn og ungdomurin fáa loyvi at skreiða einhvørs staðni; men tað ber ikki til, at skreið verður um allan býin sum best ber til, tað er alt ov hættisligt — fyrst og fremst fyri tey sjálvi, ið skreiða men eisini fyri øll onnur.

Tað hevur stóran týðning fyri

íbúgvararnar sum heild, at tey ið skreiða, halda seg á teim økjum, sum lýsingin loyvir teimum, og tað ræður um, at foreldur innprenta børnunum einans at skreiða á hesum økjum, og fram um alt annað, at børnini leggja av hin ræðuliga ósið at heingja seg uppí bilarnar.

SKAÐAR

Í hesum kavanum eru hendir skaðar av skreiðing, bæði í Havn og suðuri í Vági. Børn eru komin undir bilar og hava fingið mein, ið kanska koma at merkja tey fyri lívið.

Slíkir skaðar henda alt ov ofta í okkara lítla samfelag, og teir kundu kanska verið færri, um børnini vóru meira ansin og hoyrilig, so ikki varð skreiðt aðra staðni enn har, ið ikki var vandi fyri hond, ið hvussu er hvat bilum viðvikur.

Men sjálvsagt kann fólk fáa mein av skreiðing, sjálvt um tey ikki renna seg beint á ein bil. — Miðvikudagin breyt ein ungur Havnarmaður beinið. Hann hevði staðið á skí úti í haganum. Ein annar ungur maður breyt sær skövniningin.

Hetta eru tó ikki allir teir skaðar, ið hendir eru í hesum kavanum; frætt er frá fleiri øðrum skaðatilburðum, sjálvt um teir ikki allir eru so týðandi.

Úr Hvalba.

Í seinastu viku vóru tveir sóknarstýrismir í Havn og samráðstut við landsstýrið um at fáa pening til framhald av bygging av teirri bryggju, ið varð byrjað at gera í 1947, og sum ikki er so mikið úthygd enn, at miðal stór skip kunnu liggja trygg við hana og ferma. T. d. eitt so lítið skip sum Smiril liggur heilt illa við, uttan so er, at tað er gott og væl hálfvliðdur sjógvur. Og nú skriva vit 1956. Men okkara sóknarstýrismir komu aftur sum av torvheidum. Landsstýrið hevði allar umberingar — og ikki var annað væntandi, tí tað vóru Hvalbingar.

Eisini sigast okkara umboðsmenn at hava havt ta nógv umtalaðu tunel á orði. Sum skal gera tað møgulegt at fáa samband við Tvöroyri, men eisini tað var líka so ógjörlikt, sum at flyta Hvalba norður til Hattarvíkar. Men Hvalbingar hava eisini fyri langt síðani gjørt sær tað greitt, at ikki fæst eitt einasta oyra til nakað slag her í bygdini, so leingi sum hetta landsstýri situr. Tað skal tó í hesum tíðindabrevi viðmerkjast,

Studningsveitan, fiskaprísur og radiostøð.

Vil Sosialurin gera so væl at hýsa mær hesum:

Væl kann tað vera, at vit vanligu fiskimenn ikki hava skilt væl reglugerðina fyri studningsveitan til heimaróður; men eitt er vist, at fiskimenn eru vónsviknir av tí viðbótargaldan, ið til heimaútróður verður útgoldin í hesum dögum. Viðbótin gav lyftu um so og so mong oyru í studningi, antin fiskurin skuldi vera avhövdaður ella ikki, tað minnist meg einki standa í reglugerðini um. Hvat landsstýrið skilir við rundan fisk, so letur tað til, at rundur fiskur ikki skal hava hövd.

Rundur fiskur merkir millum fiskimenn at hann *ikk er flaktur!* Óflaktur fiskur, annaðhvørt hann hevur hövd og rygg ella bert rygg, merkir rundan fisk. Ofta verður sagt millum fiskimenn: vit lata böllugt, hetta verður sagt, um so hövdið er á.

Böllutur fiskur, má eg hugsa mær, er tað sama sum rundur fiskur; tað er bert tað, at hann er *ikk flaktur*, og tí er hann í *rundum sniðri*, og um tú sker hövdið av honum, er hann líka rundur fiskur tað.

Landsstýrið skal ikki hava ótökk frá mær, tá teir hugsadu um okkum útróðramenn við eini prísviðbót; men teir høgu harrar skuldu bart havt latið lýsingina av reglugerðini verið púra týðuliga og greiða og latið okkum vitað, at tá t. d. plássið lá yvir 10 km frá avskipingahavn, var viðbótin 5 oyru kg fyri fisk avhövdaðan latin við ryggi, so vildu vit betur skilt, hvat vit kundu væntað okkum í úrsliti av prísviðbótini.

Ógviliga rak er hendan viðbót; men betur er hon enn eingin. Var einki, so vildi bensinprísurin verið ein nívandi byrða fyri útróðrar-

at hin stóra framleiðslubygdin Hvalba ikki skal kunna hava ella fáa frægari havnaviðurskifti, enn tey, sum eru. Nýggjur stjóri er settur við R. K. frá 1. febr., og er tað Högni Jespersen úr Hvalba; hann er 6. stjórin, síðani kola-sölan varð stovnað í 1942. Tríggjar umsóknir vóru innkomnar, hin- ar báðar vóru úr Havn og av Tvöroyri.

Kavin, ið ligið hevur nú í fleiri dagar, er nú so nógvur, at ikki er møgulegt at koyra til kolanáminni, uttan at skumpað verður.

Tíðindamaður.

mannin, ogeisini bensintollurin — ein ógviliga órættvisur skattur.

Betur er ill hurð fyri gátt enn eingin, og so er tað við prísviðbótini. Landsstýri og lögting eiga tókk fyri tað, teir gjørdur her; men ein onnur sök er óloyst enn í dag, og tað er fiskaprísurin hjá útróðrarmanninum í Föroyum.

Fiskaprísurin er ógviliga ójavnur. Eg veit, hann er 40 oyru kg á summum plássum, og hann er vist, har hann er hægstur, í minsta lagi 55 oyru kg á øðrum plássum. Hetta er 15 oyru kg á mun. So-statt kostar ein vekt a 100 kg 15 kr. meiri fyri summum útróðrarmenn enn fyri aðrar.

Tað er sjálvandi, at fiskurin má vera biligari innkeyptur á plássi, har salt frá keypstaðnum má færast til, og har fiskurin má flytast frá smáplássi til avskipingahavn, fraktin og lossingin er ógviliga dýrgjalt fyri innkeyppara á smáplássi, og hetta fóru við sær, at útróðrarmaðurin á smáplássinum fær munandi minni fyri sama arbeiði sum útróðrarmaðurin á stórplassinum. Eingin kann siga handilsmanntin illan fyri tað, at hann má rokna við útreiðslum, ið standast av at keypa fisk einar 10 km og meiri frá avskipingahavnini. Hvussu stórar hesar útreiðslurnar eru, er mær ikki heilt greitt; men skal handilsmaðurin lata t. d. 1 kr. í farmagjald fyri hvønn fiskapacka, hann hevur at føra til avskipingahavnina, so eru har í frakt 2 oyru av hvørjum kg í saltfiski, og hartil kemur so lossing bæði úr og í, og sum áður nevnt farmagjald og lossing av salti.

Hesar eykaútreiðslur gera tað, at útróðrarmenn á smáplássinum altíð fáa skerdan lut, fáa eini 10 til 15 oyru kg minni fiskaprís í okkara lítla landi; tað er ikki eggjandi fyri teir menn, ið tann minsta prísinn fáa; men beinleiðis er tað møgulegt, at hetta kann ikki vera óðrvísi; men eitt er so, sum kann verða gjørt, um frísinni og hjartalag er til tess, og tað er, at okkara lögting og landsstýri skipar so fyri, at viðbótin til hesi pláss verður sett soleiðis, at tað er ein javnur prísur fyri fiskin hjá øllum útróðrarmonnum í okkara Föroya landi. Hetta er ikki torført at fyriskipa, og loyvi eg mær at bera fram í uppskoti: Prísásetingarnevndin setur ráfiskaprísinn eins og saltfiskaprísinn á. Innkeyp-ari, ið hevur haft undirskot, skal hava rætt at sýna roknskap sín fyri landsstýrinum, sum gevur honum Framhald á 4. s.